

Wunderlich 1571

ԻԼԱՆՍԻ

Դիրկնէի տէր Իչիկոսաթոր	3	Դ
Իբլ ճի " "	2	
Իւչիւնէի " "	"	"

Իլան տըրաւրնա գոսեւլմահան Իլանախ
ու Իիթարաթըն սաթըրը 5 Դըր

Իսեանայօլտա, Գոտաթաու Բէնչէկեյի-
սաթարտունա 5. 41 Դոսի կաշէն

Իսթանպուլում, Գալաթատա Բենչէնյի-
պաշարընտա Ն. 41 Իրսի խանընտա

ՄԻԻՆԵՏԻԻ ԷՐՃԻԵԱՍ

30 ΦΥ.ΓΥ.

ՍՍՀԻՊԻ ԻՄԹԻԵԱԶ, ԿԱՐԱՊԵՏ Յ. ՓՆԿՈՍԵԱՆ

1799 ՔԵԱՆՈՒՆԻ ՍՍՆԻ ԿՄ

Վիեննա, 26 յունի.

Պոռ կիւմբի դադէԹայարըն պէտան իԹ.
տիքլէրինէ կէօրէ, շէհրին վարըլարըն,
տան պիրինտե նէօպէԹ պէքլէմէքտօ օլա.
պիր բօլիւ մէմուրոռ Թապալանճա իլէ Թէ.
էմֆ խիլմիշ, վէ սօսիպլիւԹ օլաուղը.
լաթն իտիլին զաթիլ Իսիդ կիւրիքիԹ
գըրնիշ տըր Ե.

Ճէննէթ ժմէքեան սուլթան Ապտ-
իւլ-Աղիզ խան հազդէթլէրինին պու-
տեֆա վէֆալժ իտէն վալլտէլլըրի
հազդէնտա , տիւնքի իսթէրն է.բա-
րէս ղազէթասընտա կէօրիւլէն մա-
յիւմաթ տըր .

Միւշարիւէյճանըն իսմի Բերթէվ
Բիալէ օրուպ, սուլթան Մահմուտ
սանինին իբնին ճարէմի վէ սուլ-
թան Ապտ-իւլ-Աղիզին վալիտէսի
օրտուղու Տալտէ, չնտ կիւնտէն
պէճու տիւշար օտտուղու պրնչիթ
իլլէթնտէն ազատէյի կէրիպան ի-
տմէնէերէք, Դէ եաքընտ օտտու-
ղու Տալտէ, չըզան ճուստա կիճէ
թի Զըրապան սէրապընտա իրթիճալը
տորթը պագաւ իլլէվի տիր: Միւշա-
րիւէյճա զանէթ աղըլլը, վէ եէ-
վէանէ էզլատը օլան սուլթան Ապտ-
իւլ-Աղիզէ բէք սատըզ օրուպ, միւ-
շարիլէյճին տէվրի սալթանաթըն-
տա, սէրապըն իլլինտէ Ֆէվզէյատէ
ճուֆուզ վէ թէէսսիրէ մալիքէ պու-
տունուշ, վէ պաշընա մէզաստիր,

Սուրբ խայրիներն օլմաղին, վարի-
տաթննն ֆաղասնն, ճավլէր
ննանա, մէթթէլէր թէնսսս
էն խորաէինն, չէյնաթէր եարլը-
նասն, վէ թէնսսսսսսսսսս խայրի-
նէն ինանէր վէրլըմէնն հասր իյ-
նէվի տիր, Ասաթրիլ չաճանէ հադ-
ընտա տախէ վլատընն հիսսիեա-
թնա գիեաուէսկյէ հիսստար Ե-
ուպ, Թուգ դըրդ դըթա Գրիւպ
Թարու ին 25,000 տաւտ թիւֆէնք
հասա իյնմիլ տիր, Սուլթան Ապա-
նէ Աղիզ, միւլաթէն, յասեը ֆէլ-
էլաւտն աշվիպ վէրեաէն թիթ-
իթրտն ապադա, հադընտա Ե-

րիւսիւք հնչեցնէիք ի տախի պու-
 ռնոտուղունտան, հէր շէյտէ անքն
 շէյնի խթիթասը խտէր, վէքէն-
 թի ըյէլէրինէ պաշլըճա ըհհպէր
 թթիթիսազ էլլէր իմիշ: Սիւ բաշանըն
 ինչի վէֆաթընտա, Բէրթէվ Բիւլէ-
 ուլթան, խազանը միւշարիւլէյհէ
 խթարաթընը գուսուր իթմէյիպ,
 իւքէլասընըն ինթիխապը քէյֆի-
 շէթինտէ տախի միւշարիւլէյհէ ըհհ-
 յէր օլմիւշ տուր: Մնճապ միւշա-
 իւլէյհէ հադդիթէրի, լմէքիվ լա-
 իտէրն ուրմուր լայրիկի հէսաթի
 թմիշ օլտուղունտան, էվլասընըն
 էֆաթը իւզէրինէ, պիւս սէրլէթ
 ալըը, վէ Թէսալիաոուս պուրու-
 ան ապարը վարտաթընը էվլաֆ
 էզարէթինէ Թէշը իթմիշ օլտուղու-
 խի, էվլասընըն միւճէվէնրաթը
 տախի քէնտիսինէ իհատէ օլունտու-
 ռնտան, միւշարիւլէյհէն վէֆաթընը
 աթընտա պրապաճադէ օլան էշտա-
 նէ կէօթի հնսլիսինէ պուլունմա-
 նըն իթթմէտիկնիկ պէնան խտէ-
 շէք, անլէրի ըհտտ, վէ սալթանա-
 թ Սէնիիէէյէ Թէշը էլլէմիշ տիւր:

Միւշակարիէյհա , վէֆաթը կունինէն
տէկին , Զըրրաւան ուրալընն պիւր
տալըրէսինտէ իդոմէթ իտիպ, իա-
ղինէյի ճէլլէն ճանիպինտէն . քէն-
տիսինէ պիւր թախսիսթ հասար •
յունմուշ տուր :

Բեքթիշի վիճակն սուլթան, անասոր
պիր Չեղքես էսիր օլուպ, վէլատէ.
Թինէ վէթպալմ ու թէրպիսէսինէ
նէզարէն, վազթըն էն զիւստէ
շայտանը հիւրմէթ Տանըմարընտան
պիրի պուրունուշ, վէթէքիլէլաւ.
նէտանը Շէհրիւթալինին մուհապ-
պէթ վէ ըրսէթինի ճալիպ օլուպ,
թապալածըն խալիսէթ վէ լէթա-
ֆէթին վէ պլէլաասա Վլստարնա օ-
լան մուհապպէթիլլէն անըն հազ-
դընտա իպարզ իլլէտիկի իհթիմ-
մաթըր ֆէվլէլաւէսիլլէ տալին պէյն
էլագարան սերֆիրազ օլմուշ տարւ:
Միւշարիլէյհանըն վէֆաթը իւզէ-
րինէ, Ֆուգարա սընըֆը տալին
պիլիլիւք պիր խալիրաւ զայպ իթ-
միլլէր տիր, չիւնքի միւշարիլէյհա
հազըթթլէրի, միւտտէթի էօմիւն-
տէ, եալընըզ ֆուգարաւա մուա-
վէնէթ իթմէք, վէ ալա միլլէթ
ֆարգը իթմէքսիզին միւշհիմաթինին
պարզըն լլէն Եպէթթէթինի թալա-
վիթի իլլէմէք չարթալէրի տուչիւն-
նէքտէ պուլունմուշ ոտու:

— Զալժը հաղթեթիւ Բառնիշան
ձորաֆընտանս իթալաւս Բըրալը
հաղթեթիւէրինէն իհտաւ պուլլուրլուռ
հաղթեթիւնս ազ իշիշանը ալիսինի Բո-
մանս կէթիթիւրլուռ պուլլունան Զա-
լի Սմանա Մըլնիւրաբը բաշա հաղ-
թեթիւէրի վէ մանէթի, ախւն սա-
պաշ շէհըրիդէ ալաթեթ վէ մուվա-
լըէթ իյէվկըլըր տիր :

— Ալմանիալը զապլիթանտան
Բէտօշէր բաշանը հաղթեթա լիթֆո
հաղթալըլընս տիւշար օլտուրու
չիտիլիլի տիր :

— Զապրիթանը միւմալիէյ Նիւմ-
տէն մէքտթիկալի ապրեցինք միւ-
թիթիթիլի Խօյց բաշանըն տալի,
լունտան ադտէմ եալլըմըշ օլան
սթիֆասը իապրեցինին աալը օլմա-
րըլը, վէ մէգըլը իսթիֆանըն
իւղուլի հադընտա րիվանէթ օ-
լունան մէսէլէնին տալի հէման
ալլ վէ ֆասլ օլունմադ իւղըն ի-
սոսլի թահդըդ գըլընմըշ տըր :

— Զար ախ Պոսթորուն ըրիսեսե ինէ կօրե, Պահրի բայանըն իս ինիսթաղը ինիթամ պուլմազ իւզըն լուպ, պլինան մալիսմաթան Նեղա-
էն, մատաշէլլ իէլզըրէլէյն իս իս-
թինիթազէ մէմուր օլան Տաքիմէլը,
էննի մուհաքէմէնէ տալլիք պիր-
արար վիրմիշ օլտուղարընտան,
ուրայլն տէլէթ մուհաքէնիթ տա-
իրէսի միւտտաիի ումուվսիի թա-
ափընտան դարալը մէզըլըր ընտտ
նիւմուշ տուր: Միւտտաիի միւ-
սիւլէյնի մէզըլըր ընտտոյնէ սէ-
նալպ, բէք մուհիմա օլան պազը
օգմալարտա, Պահրի բայանըն իս
ինիսթաղը ունուտուլմուշ օլմասը
ուպ, պլինասլըրին մատաէ եէնի-
էն միւսթէնիթիլէլէլէ իւսատէ զը-
նմըմ օլմաղլէ, եէնիտէն արիզ ու-
միզ օլմաշ Տաքիմ տաշա միւքմէ
էլ իսթինիթազ իծրա օլունսազ
միշ:

—Աթինատա աէրայը գրալիտէ
 իւնվարըն բոււմի 10 ունտա սէֆա-
 թի Ռամանիէեէ պլոյիւք պիւր զի-
 սֆէթ զէրոյիպ, աէպիէթի Այիեէ

սէֆիրի Թեւփիդ պէյ, վէ սէֆա
րէթ մեմուրլարը, սէրայ արասպա-
լարը լա վէ պիւլի.ք իւնիֆօրմս
կիլմիշ օլտուղլարը հայտէ, սէրայը
մէգրիւրէ կիթիյիւր աիր :

— Իսկէնտէրեհտէն Ռօլիթիչէ Դօ-
րէսթօնտէնց Ղազէթանընա պէր
վէճճի աթի եագրլմոյ տոր .

«Մըըըը հիւր-վաճիթինն լարի-
տաթընը արթըրմագ իւրերէ, ինկի
լիզ միւշալիլրէրի թարափընտան
թմանղմ խտիլմը ջանն միւթէատու
առտա լայնհաւար իշինտէ, պայլընա
լայեանը տիղգաթ ջանը, Մըըը-
տա աշվէթի Սլիկէ թարափորտան
իծրա խտիլէկէէն թիւթիւն ինհիւ-
սալընըն լալվըլլա, հէրկէն տիկէր
պարը մուգալէնին դապուրկէն տա-
լիր պուրտանն լայինա որր :

«Մըքսերըն ահվալը հաղորդեմնէն վաղքըն օլանլար ինտմնտէ, լայիւ հայի մեղքիւրեմնէն բէք պիւլիւք միւշքիւրամ թէստառիւք իտեճէկի ինտմնտէք իսն տէ, ինպիսլամէկն ինլիլըքըն, Մըքսէն հաղորդեմնէն, լազըք օլան գոյալեցըքըք վէճ ճաւիղըք Պապըն Ալիտէն աիղ օլունան ինտմնտէն հաւտեմնէն, չիմտիլիւ հալտէ թիւր թիւնտէն բէք ճաւղի վարիտամ թիւրմարտա օլտաղընտու իտտասա իյնմէնտէն տիլիլըքըն» :

«Մարտի տարի» օրոնան թիւ-
 1-ին տեսն ալընան րէամ, օգգաաա
 զորու օրուպ, ֆադաթ թիւթիւն
 իտիալ իտէն թաճիւր, մէմալիքի
 Մահալտէտէն ալընան իրիսաճաթ
 Մահալտէտէն ալընան իրիսաճաթ
 10
 զորու վիթիթ օրուգալտէտէն րէամ
 աաթըր իրաթէթ մէճալըր պուրըն
 Դադաաաաաաաաաաաաաաաաաաաա
 ինմ միւշալիթիթ, մէմալիթի Մահ-
 իտէն իտէն իտէն իտէն իտէն
 իտէն, պիւլիթ պիւր ֆէնալըրաաա
 զէպ աաաա իթմէթաթ ալիթի :

«Մըւրըրտտ աենէվի թաղրիպա և իլէն օղգա թիւթիւն սարֆ օւռունուպ, Ինկիլիլլէրին մէգրիւր Եսիլհասըր մուճպլինճէ, Խոխաւաթ Եսիլի օղգաաա 40 դրոշա չըգա րլաճարտառն, վէ թիւթիւն ու-ման տախի Յ դուշ վիլէճէկինտէն, սճապը թէգէլլուֆէ հիւ պլը զա-ար օյմաեարադ, Մըրըր հիւբիւ-լէթի Եսիլ աենէտէ 600,000 Մըւրըր ու-լունուս վարտաթ արապիլէճէք իր»

իշպուռ մախլամաթը , Բօթիթիշէ օրէսսօնտէնցտէն նազը իթմիշ օմն մարտի Գոսֆօր դազէնմար , իջքմիւ մէմալիքի Մահուտէտէնէվի սաթֆօլունանթիթիւն միդարունը , սօն իւշ սէնէլիք հիտալա կէօրէ , 3 միլեոն 500 պիւն օգա օլտուրունը , վէ պլինապէրին ըսարուն սէնէվի թիթիւն սաթֆի . աթնա տայիր կէօթէրիլէն մէդիւր միդաարըն միւզուլաղալը իտուկինի պէնսնէ պէրապէր , տիւօրի , պաուլար հէքսիէյի ամմա , իլէլէնէ շուտու անխմադ լուղմը քի , Կաղըն Սի . Մըսըր հիւրիւթիթին խուտօսի թիթարէթ ադա . սնէլէրի աղտ իյէմէք ֆիքքինէարը աղտէմէն բրթիւթ օլթմիլաուլու հալտէ , վարիտաթնըննհիմմպիր մէնպաաթընիլնտէն ալպաու օյան պիր մուդալէլէնէնթրթթթթթթ օլթմէքիլէ հադ . օլմաթիւթադը սը տըր : Զանն իւերիլքի , պուրաարըն ինկիլիդ միւ .

Համարվելով էլ յիճէ աւելի անէմէ միշտ
տիր :

— Իսկ նա երբեք էտեն մոխրակրի-
նիլ թարափընտան մա մշմունկյե
թարափըմըզա, պու տեֆա Բակոբ-
եան Բազուր բաշա Հազրեթէրնէ,
ֆէխամէթու իւրտիվ Հաբրեթէրի
թարափըրընտան, Բուռէլի պէյ-
էրպէյլիկէ բայէն թէվէճէ պոյ-
րուստուղու պիտորիքիյ տիր :

Թագաւոր բայա հազրէթէրի
հագգընտա զուհուրա կէլէն շուիւ-
թիֆաթը բիւր իֆթիխարը թէպրիւ
իլէ պէրապէր, տահա զեռտէ
ֆէյլեհապ պոյրուլմալարընը ա-
զու իտէրիզ:

— Բէզպալը Եպոգոս Արթին պէ-
լին, նափտա նէշարէթինէ թայ-
ւեկն զունմուշ զան Ապտ էլ Բազ-
ման պէյ, Բիւշտի Էնքինէ, զաթը
հաղրէթի Խըպիլին թարաֆըտան
Սալմանթ Գոմիսիւնու ըրսաթի-
նէ թայեկն Գույրուրուղու զազէ-
մայարտա օրունմուշ տուր :

— Դյուրան սահմադր միութեսար-
րիքիլըը, Միւլէյմանիւն սահմադր
միութեսարրիքի սապլը. Զիլէր բա-
ւեա թէֆիլլը. Իթալիա սէֆարէ-
թի իրլինէ թէքրէմանը Մ. Կրա-
նիանիւն թէպտիլէն իրլինի Մէ-
հիտի, վէ Ֆրանսա սէֆարէթի ա-
թալէ միլիթէրի սապլը պին պաթը
Մ. Մէյնէլէլէն տախի իւլիւնճիւ
միւթպէտէն Օսմանի, վէ ճէմիլէն
թի թըպալէյի Օսմանիւն ֆախրի
սալաղլընտա միւթմախտմ պու-
տունուլ Օլան ժօգլէֆ Ֆրանիս Է-
նէնտիւն տէօթալիւնճիւ ըրիթպէ
Մէհիտի իշսան պուլթուլուլ տուր

—Մէք թուպիկի խաբէճիեհ Բէ-
նէճ պէյ Էֆէնտի հաղբէթէրնէ
վլաթիա տէվլէթի թարաֆընտան
լիբնէն ըլլապէտէն Գուրոն տը
նէր, վէ մէք թուպիկի խաբէճիեհ
լիսէֆէնէ միւստիկի Մէհմէտ Սալի
բէյ Էֆէնտի հաղբէթէրնէ տալի
լիբնէի ըլլապէտէն Պրանստ Ժո-
էֆ նիշոնլարը իթա օլունմուշ
տուր :

— Զապոլիե չ'ապրիր քառա հալ-
էլէլէրինն քարմոց լորընա ալը
լան պիր իլէէթան աօլալը տիւն,
ի իւոն ամէթաթը ճէրրահիեն իճ-
ա օլունմուլ, վէ իլլէթան վիւնա-
թի օլմուլ օլտուրու իլիօլիլէն տիր -
— Իսթանբուս սէփարէթ խանէսին -
ոէ պու ազշամ պիր պալու վէրիլէ -
էլի իլպիլ, բէնլէնպին ազշամը
տալի Ավաթրիս սէփարէթ խանէ -
նաւէ պալու վէրիլէ ճէկինաէն, ի -
սթի օլտէնլէրէ տալէննամէլը
բճուտրիմի տիր -

— Իզմիր Բում սերբիադաստու
ն թէլէֆա Մէլէթիա է ֆէնտինին
էնաղէ ալպընտա, շէհրին թէր-
դ զծնօթօլարը հաղըր պուլուն-
ու զարը հալտէ, եալինըջ Ֆրան-
սզ զծնօթօսու պուլունմամա-
ննը, Իզմիր Բում է հայիսինէ սոի
էնասիր իլլէաիկի, Իզմիրտէն եա-
լմլէ տըր :

— Սօֆիստան եազըրտըղընա կէօ-
րուլարիւթան հէյէէթի տիւ-
րան ըէյլի Մ. Զանգօֆ. իւրիւ-
նա իմիւշ օլան միտիւրանտան Մ.
ալօլիւէ, Մ. Սիօսլէֆէ վէ Մ.
էքօֆու, Տէրխառանէթ, Պիւք-
ը վէ Տէրկլաւտաա Պուլարիւթան
Տէրէթէլի, Երէրինի թէրիֆի իթմի

հուէ տէ , միւմալէլէյհիմին , մէմու
րիկէթի մէյգըլըրէլըի դապուլ իւ
տիպ իթմէեհէքէքէլըի մալիւմ տէ
լի աիւր :

— Իսրայի զաղէթաւարքնա Կահի-
նէտէն եազըլարըքնա կէօրէ, Սա-
տանըն ահլալի իւղէրինէ միւղաքէ-
նէ իկմէք իւղրէ, Նօսպար բաշա-
նըն լմաշթըր ին ասէթ խառէ թէչքը-
բիւլ խառէ մէճնխառէ, խարթումըն
մուհաֆադաքը իչին միւսքին մէք-
մէկայէ զալլըթ խոխլալ, խարթու-
մարթ արքաքըն իւղաքսընա խարթ-
լէրէրիւլ, վէ Սէնաարաւ վէ Կառո-
գօրօնա գատար օլան մահէլլէրտէ-
մուղիմ Մըլըր աւաքէրինին Խար-

Յժումն ընճալի խեղդէք, Կօրտն
աշաշաւնն մուկաքլէթինէ մոնիթա-
լըը օլմալարք էմ օլունմուշ տուր ։
ԽարթՅումնն թախլիեէ օլունուպ
թլունմումաար, Կօրտն րաշաշնն րէ-
թլինէ հէկալէ օլունմուշ խե տէ,
իլումալիյ, դաղէթա մուխլիլնն,
թլիլէ վուդու պուլան միւքեպլէմէ-
էրինտէ, ԽարթՅումնն մուշաֆադա-
ւընը իլիլիզում իլէմիլ տիլ ։
Խաղէնն էքարըւպին դալլիննէ,
Կօրտն րաշաշն Սուտան մուշա-
թըղլըղ թէվիէ օլունարադ, միւ-
մախլիլէ ԽարթՅումն, վէ Պէյրբա-
նա տախիլ Սուարնիի մուշաֆադա
տաէքէք տիլ ։

— Յրախոսներն Հիւտէյտաւոր
Բոնսթայնիանի թէ՛ ճշմարիտ կէտն
է՛ Նապոլ օլունուդ, Տէրխաստէթ
ընտանսն փորձելով իշխել պիւիւ
էրկնէն սէպլիկ թախկնէ՛ օլունմուշ
սէտէ, էկօքա զաղթթալարնըն
Փատտէմնէ նէզարէն, Յորանաս սէ
Նարէթի պունուն իշխն թարթնաթ
նէզպլնտէ պուլունտուղունտան,
Խալը Սիկ, թաշգըղըթ լարըմ
նհասնըն էմի կէշմիշ տիր։

— Տիւն սաաթ ճ պուլուդ րատ
հէլէրնտէ, չըմալունն ճննուպա
նօղու Տէրխաստէթտէ իաֆիֆ,
Են պիր Նարէթէթի արը վուգու
ղըրկուշ տուր։

ԷՃԶԱԽԱՆԵՅԻ ԼՐՃԻԵԱՍ

41

ДМИТРИЙ СЕРГЕЕВИЧ

Ինքնագրության էջերի ծափոտե
հոփոխանանքի Ֆիդուկ գարդ-
բնասա գործէն Ալլահվերտեւե-
րն եւտինտէ զուպ, վէ չիմոն
տէ ինքրը ինտիկի 12 նիւմէ-
սօրու ճնարխանէ, պու տէֆա
հէլ-հէլէլէ էէհէն- նաւը իւլ
խիշտա օլուտարագ, Նօրվճ-
տանըն էն տէն ճինս պարգ.
աղարը օղգա, շիէն, վէ ֆը-
ըր իւլ, վէ էնօլիս ճինս զօն-
աղլար վէ մատէն սուլարը,
փօթանըն էն ճէսիմ ֆապրի-
սաղընտան սաղլուտան սոզ-
ու ետ իէրթիթտիլէէքը ֆի-
տիլի օլուտագտա օլուտըն
իւլի, ըլէճիմար տալի տիգ-
ալըն ճէմամէ իւլէ էարըլուգ-
նա տըր :

Տօղ. Տաաբրեան էֆ. մէզ-
իւր էնգախանէտէ հէր սա-
ռն պուրնաւը, վէ սապղը
էնէ իւղրէ հէր կիւն սաաթ
սէն 10 աղատար տա ֆիննաւ-
արաւ տօղաշանաւ Շարդ չար-
սընաւ, 39 նիւմէրօղաւ օտա-
ւախաւմաղաւ զապուր իււր :

Հաքէզա Տօգ. Այլապէս
 Բէնտի մէջ քիւր է ճգախտէ
 Բ կիւն ստա՛ծ 7 տէն 10 ա դա-
 ար պալաւնար :

7. 2. 1. 4. $\delta_{\text{L}} \delta_{\text{L}} \delta_{\text{L}}$

Պիլիվժերի օբախնահու աղաքըմըզ կիպի իւք քաղթա իլէ թէահիւտիւ մէքթուպ աերունինաւէ իրաւ իաւելիւ։ Տէր պիր պիլիվժին իւզէրինաւէ պիլիմ միւհրիմիւզ, վէ սախթէ օյմաաքըննջ միւշիւր պիր տ պօրտորթ մէվճուտ օլաճագ աըր։ տիննեանըն Տէր լիաանը իլէ մէքթուպ եաղաբըզ։ իւպպալիլէլէր, ի տարէխանէմիզ վաօթթատը իլէ, միւշիվէրինին պուլունտուղու մէմլէքէթաւ թէհտիլիէ օլունուպ, վէ իսմ տէ սէմր խալէճէք տիր։

